

DATOS IDENTIFICATIVOS

Principios e Ámbitos da Educación e Animación Teatral

Materia	Principios e Ámbitos da Educación e Animación Teatral			
Código	V01M130V01204			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Profesorado	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Correo-e	hesoto@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral

A materia Principios e Ámbitos da Educación e Animación Teatral deséñase como unha proposta aberta e flexible que posibilite a intervención e o feeb-back continuo entre profsor e alumnos/as dentro dos estudos do Master en Artes Escénicas. Quere ter unha pretensión holística que faga posible a comprensión, o estudo e a utilización de ferramentas axeitadas para facilitar a achega ós fenómenos pedagóxicos e artísticos cunha ampla mirada, de maneira que o alumno/a saiba comprendelos e analízalos tendo en conta ós procesos educativos que lle dan forma poñendo en valor a mirada creativa, artística e social que o seu arredor se desenvolve. A animación teatral defínese como aquel conxunto de prácticas socioeducativas con persoas, grupos ou comunidades que, a través de metodoloxías dramáticas ou teatrais, xenera procesos de creación cultural e persegue o empoderamento (empowerment) dos participantes. Definimos esta materia como un punto de encontro interdisciplinar no que conflúen o antropolóxico, o educativo e o artístico. Neste sentido a proposta que agora presentamos ven significar unha aposta polas metodoloxías baseadas no principio de actividade. Para iso é preciso coñecer, familiarizarse con algunhas das teorías e paradigmas educativos para implementar o desenvolvemento do binomio teoría-práctica e por extensión, dotar aos alumnos de competencias pedagóxicas que lles posibiliten un achegamento máis actualizado ao coñecemento do corpus da materia.

Competencias de titulación

Código

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Conocimiento crítico de los aspectos fundamentales del hecho educativo y de los rasgos que definen a cada colectivo específico de usuarios de programas de formación y animación.	saber saber facer	
Conocimiento crítico del desarrollo del pensamiento pedagógico contemporáneo y de sus aportaciones a la educación y la animación teatral.	saber saber facer	
Conocimiento de los diferentes métodos de enseñanza y aplicación de los mismos a cada contexto educativo, de formación o de animación.	saber saber facer	
Capacidad para desarrollar líneas de investigación.	saber saber facer	
Capacidad para desarrollar una línea de investigación propia atendiendo a las necesidades del entorno.	saber saber facer	
Capacidad para vincular procesos de investigación con la innovación y la creación	saber saber facer	

Conocimiento de diferentes metodologías de investigación.	saber saber hacer
Conocimiento de aspectos básicos de la revolución tecnológica y de su impacto en la creación escénica y literaria.	saber saber hacer
Dominio de los conceptos fundamentales de las disciplinas que conforman el campo de las ciencias de la educación y la animación sociocultural.	saber saber hacer
Comprensión de las posibilidades de la educación y la animación teatral en procesos de formación, desarrollo comunitario y fomento del ocio.	saber saber hacer

Contidos

Tema	
1. O concepto de educación para unha educación e animación teatral	1.1. A educación como fenómeno social e cultural 1.2 O educador: delimitación do ámbito propio de actualización. O educador: Uns certos dereitos sociais. Autonomía na acción. Compromiso deontolóxico. As funcións docentes. A personalidade do educador. Ámbito propio de actuación. Preparación específica. Compromiso de actualización
2. Os principios de educación.	2.1 O educando. O individuo como suxeto da acción. Motivación e necesidades educativas. O desenvolvemento cognitivo. O educando: O desenvolvemento social. O desenvolvemento moral. Os estilos de aprendizaxe. O autoconcepto como dimensión personal. 2.2 A animación e educación teatral e a creatividade 2.3. A estética na animación e educación teatral 2.4. O xogo
Tema 4. A educación non formal	4.1. Qué é a educación non formal. Concepto 4.2. Ámbitos da Educación non formal: A animación sociocultural. A intervención sociocomunitaria
Tema 5. Animación e educación teatral	5.1. Animación, teatro e comunidade 5.2. A animación teatral. Concepto e perspectivas. 5.3. A educación teatral. Concepto e perspectivas 5.4. A expresión dramática na educación. 5.5. Terminoloxía teatral para a educación e a Intervención sociocultural.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas autónomas a través de TIC	0	4	4
Sesión maxistral	15	30	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	15	20
Traballos e proxectos	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	Resolución de aspectos educativos e de reflexión e investigación utilizando de forma autónoma as novas tecnoloxías
Sesión maxistral	Formulación de maneira expositiva das principais teorías, principios e ámbitos educativos en relación á educación e animación teatral
Resolución de problemas e/ou exercicios	Traballos de aula

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada ten por obxectivo facer o seguimento da evolución do alumno e apoiar o seu traballo dentro da asignatura. O profesor abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramente e guía para que o alumno acade os obxectivos marcados para esta materia.

Avaliación

Descrición	Cualificación

Traballos e proxectos	Trátase da realización dun traballo de investigación onde se teña en conta os intereses dos alumnos/as en relación ás temáticas co cumprimento dos obxectivos da materia. Ó principio do curso dábanse as indicacións oportunas sobre o desenvolvemento e realización do mesmo.	100

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

BOLTON, G. (2009). *A expresión dramática na educación. Argumentos para situar a expresión dramática no centro do curriculum*, Editorial Galaxia. Vigo

CAÑAS, J. (1994). *Didáctica de la expresión dramática. Una aproximación a la dinámica teatral en el aula*, Barcelona. Octaedro Ediciones.

CARREÑO, M (edit.)(2000). *Teorías e Instituciones contemporáneas de educación*. Madrid, Síntesis Educación

COLOM, Antoni J. (coord.) (1998). *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel.

ESTEVE, J.M. (1987): *El malestar docente*. Laia, Barcelona.

FAURE, E. (1981). *Aprender a ser*. Madrid, Alianza Universidad

LOE, Boletín Oficial del Estado de 4 de maio de 2008.

MORIN, E. (1999). *Los siete saberes necesarios de la educación del futuro*. Francia: Unesco.

PENAC, D. (2008). *Mal de escuela*. Barcelona: Mondadori.

PUIG, J. Mª et al. (2007). *Aprendizaje servicio: educar para la ciudadanía*. Barcelona: Octaedro.

SARRAMONA, J. (2000). *Teoría de la educación. Reflexión y normativa pedagógica*: Ariel Educación, Barcelona.

TEJERINA, I. (2004). *Dramatización y Teatro Infantil*, Madrid. Siglo XXI de España Editores.

ÚCAR MARTÍNEZ, X (1999). [Teoría y práctica de la animación teatral como modalidad de educación no formal]. *Teoría de la Educación*. Nº 11, ÚCAR MARTÍNEZ, X. (2000). La evaluación de actividades y proyectos de animación teatral. RELIEVE, vol. 6, n. 1. Consultado en http://www.uv.es/RELIEVE/v6n1/RELIEVEv6n1_3.htm en 10/2/2013.ÚCAR, X. (1992). La animación sociocultural. Ceac. Barcelona.

Recomendacións
